

Eesti iseseisvuse eelõhtul (1987 – 1991)

AUDRU VALL 20
1992 - 2012

Nõukogudevastane protestiliikumine aina süvenes. Samuti tehti ettevalmistusi ajalooliste kohalike omavalitsuste taasloomiseks, majanduse ümberkorraldamiseks ja reorganiseerimiseks.

Pärast Stalini isikukultuse hukkamõistmist ja nn Hruštšovi „sula“ uskusi paljud Eesti inimesed naiivselt, et ühiskondlikku korda on võimalik reformida. Tõepoolest, majandusreformid ergutasid tõesti ka Eesti põllumajandust, elujärg paranes, Eestis tungis ka läänelikkude elulaadi. Aga venestamissurve säilis ja eesti keel oli ohus. Taheti kujundada ühtset nõukogude rahvast ühise keelega ja see pidi olema vene keel. Lausa uskumatu, mis toimus! Need raskused ei murdnud aga oma riikluse loomistahet ja lootust.

80-ndatel aastatel kerksid rahva hulgast esile tugevad organisatsioonid ja juhid. Nimetagem vaid mõned: Lagle Parek, Tiit Madisson, Siim Kallas, Tiit Made, Edgar Savisaar, Mikk Titma, Trivimi Velliste, Marju Lauristin, Vaino Väljas, Arnold Rüütel jt. Moskva tahtis Balti riikide vabadusliikumise lõpetada veresaunaga. Eestis jäi see õnneks olemata, olgugi, et Tallinna Teletorn oli juba hõivatud. Nõukogudevastasse protestiliikumisse olid haaratud suured rahvahulgad. 23. augustil 1989. aastal korraldati 600 kilomeetri pikkune „Balti tee“ Tallinnast Viinuni, mis ühendas kahtpidi 2 miljonit inimest (nimetati ka „Balti ketiks“). Pidevalt suurenes ka maailma rahvaste toetus Balti riikidele.

11. – 12. märtsil 1990 tegi

Eesti Kongress manifestiga kõigile maailma riikidele ja rahvastele teatavaks Eesti rahva tahte taastada iseseisev Eesti Vabariik õigusliku järjepidevuse alusel. NSV Liidult nõuti anneksiooni lõpetamist, okupatsioonivägede väljavii- mist ja võimu üleandmist EV põhiseaduslikule rahvaesindusele. Eraldi väärrib veel äärmärkimist 16. novembril 1988 toimunud ENSV Ülemnõukogu erakorraline istungjärk, kus võeti vastu Eesti NSV suveräänsusdeklaratsioon. Sellele kirjutasid alla Eesti NSV Ülemnõukogu Presidiumi esimees Arnold Rüütel ja sekretär Viktor Vaht. See dokument välistas kõik NSV Liidu poolt välja antud seadused, määrused ja dokumendid. 20. augustil 1991 võttis

ENSV Ülemnõukogu kokkuleppel Eesti Kongressiga vastu otsuse „Eesti riiklikust iseseisvusest“. Nüüd hakkasid välisriigid tunnustama Eesti iseseisvust. Esimesena Island, Leedu, Läti, Taani, Ungari jne. Ligi sada riiki andis oma toetuse lühikese aja jooksul.

8. augustil 1989 oli ENSV Ülemnõukogu vastu võtnud ka otsuse haldusreformi kohta. Ja juba 10. novembril 1989 võeti vastu ka kohalike omavalitsuste aluste seadus. Õigusriigi ja demokraatia rajamine käis täiel rindel.

Järgmise kuu valla lehes räägimegi iseseisvuse ettevalmistamisest ja kehtestamisest Audru vallas.

Kristjan Saarsoo

Heategevuskampania aitab muretseda insuliinipumba

Mõni aeg tagasi pöördus Lindi Lasteaed-Algkool oma Facebooki lehel kõigi poole abipalvega aidata peagi viieaastaseks saavat Sirelini, kellel diagnoositi raske diabeet. Kampania loodi, et muretseda Sirelinile eluks vajalik insuliinipump, mida haigekassa kompenseerib kuni lapse 5 aastaseks saamiseni 58 % ulatuses. Selleks, et Sirelinil oleks võimalik jätkata oma elu võimalikult loomulikult moel, oli puudu 828 eurot. On väga hea meel tõdeda, et hoolivaid inimesi on meie ümber palju. Vabariigi aastapäeval anti väikele Sirelinile kogutud annetustest ning valdpoolsest toetusest koosnev sümboolne tšekk summale 810 eurot. Algatuskampania tulemusena jagus meie tegevusele hulgaliselt toetajaid, mille põhjal otsustas Lindi Külaselts anda antud toetusfondile jätkusuutliku arenguloo. Nimelt jääb Lindi Külaseltsi toel alles Sirelini nimeline Laste Toetusfond „MINA HOOLIN“, kuhu on

kõigil soovijail võimalik oma toetust avaldada ning annetusi teha. Toetusfond aitab ja toetab ka edaspidi hättasatunud või abivajavaid Lindi Lasteaed-Algkooliga ning kogukonnaga seotud lapsi. Kehtima jääb Lindi Külaseltsi a/a nr 10220120062015 lastefondi märgusõnaga „MINA HOOLIN“. Sirelini ja Lindi Lasteaia pere avaldavad siirast tänu kõikidele inimestele, kes aitasid. Oleme andnud ühele väikele inimesele võimaluse saada oma elus paremini hakkama. (TN)

Eesti Vabariigi aastapäeval anti Audru vallas üle kaks vapimärki

Vapimärk nr 30. **Malle Kiis** – Kauaaegne Aruvälja Raamatukogu juhataja, kodu-uuri ja ning kohaliku elu edendaja. Lisaks raamatukogutööle on Malle pühendunud ka kultuuri eest seismisele, viies läbi raamatuklubi õhtuid ning juhendades laste raamatuseaduste ringi. Samuti on Malle olnud ka aktiivne käsitöökuste edasikandja, õpetades huvilisi tegelema erinevate käsitöövormidega. Lisaks sotsiaaltööle on Malle oma südameasjaks võtnud ka Aruvälja kohaliku piirkonna ajaloo kokkukoondamise ja säilitamise.

Vapimärk nr 31. **Jüri Kirss** – Alates 1985.

aastast töötas Jüri Audru sovhoosis ning alates 1992. aastast Audru vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalnõunikuna. Jüri Kirsil on olnud suur roll Audru aleviku kultuuripärandi säilitamisel. Tema osalusel ja juhtimisel on restaureeritud Audru mõisa valitsejama ja raamatukogu-muuseumiks ja vana viinakööki rahvamajas. Jüri osalusel ja juhtimisel on valminud mitmed Audru valla suurobjektid, milleks on olnud Audru – Pärnu vee- ja kanalisatsioonivõrgu rekonstrueerimine ja ehitamine, Jõõpre Põhikooli ja võimla ehitamine, Audru Spordihoonde ehitamine ning mitmete teiste valla hoonete rekonstrueerimine.

Valla vapimärkide omanikud Jüri Kirss ja Malle Kiis

Väikeste vallakodanike vastuvõtt

Evi ja Ants Rubin koos laste Karl Gustavi, Maria ja Kristjaniga

18. veebruaril toimus vallamaja saalis eelmise aasta septembris, oktoobris, novembris ja detsembris sündinud väikeste vallakodanike ja nende vanemate pidulik vastuvõtt. Pidupäevalisi tervitasid vallavanem Siim Suursild, haridus-, kultuuri- ja sotsiaalnõunik Peep Tarre ning sotsiaalpedagoog Sirje Järvet. Muusikat tegid Jõõpre Põhikooli õpilased Grünert Trumsi juhendamisel.

Vastuvõtule olid kutsutud: Galina Muradyan ja Steve Rea poeg Deni-Stigiga, Egle Itter poeg Ragnariga, Rene Raadik ja Eero Pass tütar Kristiniga, Karin Tomson ja Vadim Farafonov poeg Andreasega, Ingrid Kuuli-Noormets ja Alar Noormets poeg Gregoriga, Laivi Mätas ja Arno Leas tütar Britaga, Triin ja Margus

Ollino poeg Joosepiga, Marju ja Kristjan Orasmäe tütar Keruga, Merilin Seppik ja Janar Viidas poeg Kristoga, Eve Järve ja Andres Riits poeg Rasmusiga, Liina Lasn ja Boris Razumov poeg Aleksanderiga, Eve ja Ants Rubin poeg Karl Gustaviga, Eve Tiido ja Danel Toomast poeg Maironiga, Karmen Leibur ja Marko Lepp tütar Maryega, Annika Haavisto ja Vallo Visnapuu poeg Jakobiga, Kristiina Ümarik ja Martin Luhtoja tütar Mariaga, Kati ja Sergei Kronbergs poeg Sebastianiga, Karmen Jürgens ja Ivo Kolga poeg Marcusega. Vallavapiga hõbelusika ja sünnitoetuse esimese osa andsid vanematele üle Siim Suursild ja vallasekretär Aino Aitaja.

Peep Tarre
Humanitaarnõunik.

Jõõpres avati noortetuba

10. märtsil avati Jõõpre Rahvamajas noortetuba. Jõõpre Külaseltsi eestvedamisel soetati piljardi-, lauajalgpalli-, õhuhoki- ning lauateniselaud. Lisaks on nii lastele kui täiskasvanutele kasutamiseks muretsedud sulgpallikomplektid. Mängulaudade valikus sai määravaks nende kasutajate lai vanuseskaala. Oluliseks peeti, et neid saaksid kasutada eri vanuses inimesed, s.t. nii lapsed, noored kui ka täiskasvanud. Kaasaegsed vahendid soetati tänu Kohaliku Omaalgatuse Programmile (EAS), Audru Vallavalitsusele ja Jõõpre Külaseltsile.

Jõõpre Külaselts avaldab tänu Raigole (OÜ De Visu), kelle juhendamisel õpiti mängulaudade korrektset kasutamist ning hooldamist. Mängulaudade kokkupanel olid abiks Raido Trumsi ja Claus Kristjan Maido ning avauitrituse hüpsiselauda sponsoreeris hulgimüügiladu Kanpol. Märtsikuus on Jõõpre Rahvamajas asuv noortetuba avatud 4 x nädalas. Selle aja jooksul selgub, milline vajadus on edaspidiseks. Oodatud on kõik huvilised.

Kadi Maido
Jõõpre Külaseltsi liige

Aasta karjäärikoordinaator on Ülle Haavasaar

8. märtsil andis SA Innove karjääri- ja nõustamisteenuste arenduskeskus üle tunnustusauhinna 2011. aasta tublimatele karjäärispetsialistidele. Aasta karjäärikoordinaatori kategoorias osutus valituks Jõõpre Põhikooli õpetaja **Ülle Haavasaar**, keda tänati järjepideva ja süsteemse karjäärikoordinaatori töö eest Jõõpre Põhikoolis, panustamise eest valdkonna arengusse, hea koostöö eest õppeasutuste, ettevõtete ja karjäärispetsialistidega, nõu ja toe eest

algajatele karjäärispetsialistidele, aktiivse tegevuse eest koolitajana ning valdkonna tutvustajana. Ülle Haavasaare töö leevendab kogu piirkonna elanikkonna vajadust leida kompaktselt infot ja abi karjäärilastest küsimustes. Koolis tegutsev karjäärikoordinaator on pälvinud usalduse kolleegide hulgas, väärtustades elukestvat õpet ja karjääriplaneerimisealaste oskuste vajalikkust ning õpilaste teadlike valikute toetamise tähtsust. (TN)

Audruranna karikasarjade II etapp ratsutamises

3. märtsil 2012 viidi Sassi talus läbi Audruranna Väikese Karika II etapp koolisõidus ja päev hiljem samas ka Audruranna Väikese Karika II etapp takistussõidus. Osalejate arv osavõistluses oli ka sel korral mõõdukalt keskmine. Tänu heale ilmale mõõdusid võistlused rõõmsas meeleolus. Auhinnalisi kohti jagus nii kaugemate tallide kui ka kodutalli võistlejatele.

Koolisõidu paremik:

□ Skeem ABC 1-2 (alg-tase): 1. **Hanna Liisa Jõffert** hobusel Hõbekiir (Sassi talu) 2. **Helen Pill** hobusel Teodor (Sassi talu) 3. **Liisbeth Suursild** hobusel Praider (Sassi talu)

□ Skeem ABC 2-2 (põhitase): 1. **Ramisa Priimägi** hobusel Caprice 2. **Malle Aava** hobusel Isostar (Sassi talu) 3. **Malle Aava** hobusel Modern (Sassi talu) 4. **Johanna Ojandu** hobusel Aares (Sassi talu) 5. **Kadri Rohumägi** hobusel Hunday (Sassi talu)

□ Skeem L4 (edasijõudnud): 1. **Ramisa Priimägi** hobusel Caprice 2. **Malle Aava** hobusel Isostar (Sassi talu) 3. **Merlin Gustavson** hobusel Panchita (Sassi talu)

Takistussõidu paremik:

□ 55 cm: 1. **Hanna Liisa Jõffert** hobusel Talisman (Sassi talu)

2. **Birgit Säinas** hobusel

Sandy 3. **Annette Rallmann** hobusel Hõbekiir (Sassi talu)

□ 75 cm: 1. **Mariann Krõõt Mätas** hobusel Alarm 2. **Katrin Melts** hobusel Rodotendor 3. **Katre Rohumägi** hobusel Cipolino (Sassi talu) 4. **Kairit Laanepõld** hobusel Piiga 5. **Andreas Lootus** hobusel Mikron

□ 90 cm: 1. **Grete Post** hobusel Talisman (Sassi talu) 2. **Grete Post** hobusel Himmel (Sassi talu) 3. **Merlin Gustavson** hobusel Panchita (Sassi talu) 4. **Katrin Melts** hobusel Rodotendor 5. **Elis Pill** hobusel Honda (Sassi talu)

Võistlused korraldas Audruranna ratsaspordiklubi.

Maikuu lõpul toimuvad ka finaaliid ja selguvad karikasarjade võitjad. Oleksime väga tänulikud kõigile neile, kes sooviksid toetada oma valla ainukese ratsaklubi aasta kõige tähtsat üritust kodutallis ja innustada võistlejaid.

Karikasarjade osavõistluste tulemused ning edetabelid leiad www.hobumaa-ilm.ee ja www.sassitalu.com

Infot Sassi talu ja Audruranna ratsaspordiklubi tegevustest leiad www.sassitalu.com ja tel 564 67301 või email: riding@sassitalu.com

Malle Aava
Sassi talu

Õnnitleme vastsündinuid!

Artur Vainult

2.01.2012 Ridalepa

Lisete Otter

9.01.2012 Papsaare

Ron Dairon Petrov

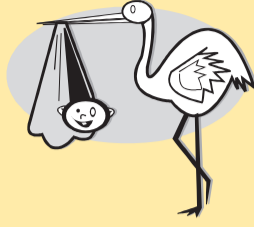
9.01.2012 Papsaare

Werner Väljamäe

19.01.2012 Põldeotsa

Kaili Üle

06.02.2012 Papsaare

Pärnumaa kodutütred pidasid Audru Keskkoolis sünnipäeva

Mari Liis Vister – hoolsusmärk 2012

8. märtsil tähistasid Pärnumaa kodutütred oma 80. aastapäeva. Audru Keskkooli kogunesid Pärnumaa ringkonna kodutütred, nende juhid ja külalised.

Kodutütarde pidulik koondukas algas reglemendile vastavalt Eesti Vabariigi ja Kodutütarde lipu sissetoomise, hüüni laulmise ja küünalde süütamisega. Kodutütarde Pärnumaa ringkonnavanem Dairi Õun rääkis oma avakõnes, et Kodutütarde Pärnumaa ringkonna alguseks loetakse 08. märtsi 1932. aastat. Kodutütred olid tervitama tulnud KL Pärnumaa Maleva pealik Mehis Born, organisatsiooni Noored Kotkad Pärnumaa maleva pealik Ivo Kivisaar, Audru vallavanem Siim Suursild. Audru kooli

poolt tervitas külalisi kooli direktor Peep Eenraid.

Kodutütarde Pärnumaa Ringkonna vanem Dairi Õun jagas peavanema Angelika Narise ja ringkonnavanema tänukirju ning erialamärke tublidele kodutütardele. Esimakordselt Pärnumaa kodutütarde ajaloos tunnustati hoolsusmärgiga Mari Liis Pähkelit ja Tiina-Ann Turu, mõlemad Urso Major rühmast. Hoolsuspaela said 7 kodutütart Pärnu Suvelinna tüdrukute rühmast ja Urso Major rühmast. Öhtu lõppes väikese buffeelauga ja Audru Keskkooli õpilaste kontserdiga.

Kai Oraste ja Merje Tõnismann
Audru keskkooli kodutütarde rühmavanemad

Mitte ainult mängu ilu

Audru võrkpallinaised tänavad ja tervitavad kõiki põidlahoidjaid ja sponsoreid, kes naiskonda lõppeval hooajal toetasid ja abistasid!

Julgeks ja innovaatiliseks sammuks sel aastal võib pi-

dada seda, et Audru naised olid ühed esimestest vabariigis, kes võtsid omaks uue, trendika võistlusvormi. Nimelt mängitakse nüüd seelikutes. Tulge kaema! Võrkpall on võrratu! (TN)

Audru võrkpallinaiskond

TEATED TEATED

Vaikse Nädala jumalateenistused Audru kirikus

Pühapäeval, 1. aprillil kl. 11 Palmipuudepäha jumalateenistus armulauaga

Reedel, 6. aprillil kl. 11 Suure Reede jumalateenistus, laulab koguduse naisansambel

Pühapäeval, 8. aprillil kl. 11 Ülestõusmispäha jumalateenistus armulauaga, laulab koguduse naisansambel

Audru Vallavalitsus võtab tööle **Aruvälja Rahvamaja ADMINISTRAATORI** (perenaise). Administraatori ülesandeks on hoida maja puhas ja korras piirkonna elanikele erinevate huvitegevuste harrastamiseks. Sooviavaldus ja CV palume saata Audru Vallavalitsusele 30. märtsiks 2012 aadressil: Pärna allee 7, 88301 AUDRU. Info tel 447 5270 või 447 2784

Audru muuseumi 2012. asuve ringreisid

Head reisivõimelised, pakume teile saabuvaks suveks järgmisi ringreise:

9. juuni – Saaremaa (vähekaidud kohad)

14. juuli – Lõuna-Eesti (Pokumaa, Urvaste, Ähijärve mesindusmuuseum ja veel mõned paigad)

18. august – Kaunis rannatee – Audrust Läti piirini

22. september – Paunvere laata + kultuuriprogramm

Infot reise kohta Audru muuseumist ja telefonil **555 99 302**

On alanud registreerimine Saaremaa reisele.

26.04.2012 toimub orienteerumispäevak Valgerannas

Start avatakse 17:00

- lühirada/lastele nõõrirada

- info www.okwest.ee

Eelregistreerimine aadressil: juhatus@okwest.ee

25. märtsil 2012 kell 13.00

Sanga Seltsimajas

MTÜ Lemmetsa Külaseltsi poolt korraldatuna

LEMMETSA KÜLA KOOSOLEK

Teemadeks:

*Muutused Sanga veemajanduses

*Kevadiste heakorrasustalgute planeerimine

Aruvälja Raamatukogu kutsub!

Iga inimene on võimeline andma väikese panuse ajaloo jäädvustamisse, mida edasi anda järeltulivatele põlvetele. Kindlasti leiad sahtlinurgast mõne vahva või huvitava vana foto, mida sooviksid ka teistega jagada.

Võta fotod kaasa ja tule

22. märtsil kell 15.00

Aruvälja raamatukogusse

KAIRI ANDRESEN
Maakler / Broker
RE/MAX Central
Ahtri 6
10151 Tallinn, Eesti
Tel: +372 677 7330
GSM: +372 5688 7781
kairi.andresen@remax.ee
www.remax-central.ee